

**T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Ana Bilim Dalı**

**1923-1950 ARASI MERSİN'DE GÜNDELİK HAYATIN VE SOSYAL MEKÂNLARIN
DÖNÜŞÜMÜNE YÖNELİK BİR SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI**

Nazlı GEYLANI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin, 2012

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	viii
RESİMLER LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM: MODERNLEŞME VE MODERNLEŞTİRME.....	10
1.1. Modern Olgusu.....	10
1.2. Modernleşme.....	12
1.3. Türkiye’de Modernleşme ve Modernleştirme Projesi.....	18
2. BÖLÜM: GELENEKSELLİKTEN MODERNLİĞE TÜRKİYE’DE GÜNDELİK	
HAYAT.....	27
2.1. “Gündelik Hayat” Kavramı Üzerine.....	27
2.2. Geleneksel Dönemden Modern Döneme Türkiye’de Gündelik Hayatın ve Sosyal Mekânların Dönüşümüne Yönelik Genel Değerlendirme.....	29
2.3. Gelenekselden Moderne Eğlence Hayatındaki Değişimler.....	48
2.3.1. Geleneksel Dönemdeki Eğlenceler.....	48
2.3.1.1. Helva Sohbetleri.....	49
2.3.1.2. Kahvehaneler.....	50
2.3.1.3. Hamamlar.....	61
2.3.2. Modernleşme Sürecinde Ortaya Çıkan Eğlenceler.....	66
2.3.2.1. Salon Hayatı.....	66
2.3.2.2. Balolar.....	68

2.3.2.3. Tiyatro, Sinema ve Barlar.....	69
3. BÖLÜM: 1923-1950 YILLARI ARASINDA MERSİN'DE GÜNDELİK HAYAT VE SOSYAL MEKÂNLAR.....	81
3.1. Eski Mersin’de Bir Yaşam Alanı: Atatürk Evi ve Çevresi.....	83
3.2. Eski Mersin’de Sinemalar.....	91
3.3. Eski Mersin’de Bir Buluşma Mekânı: Millet Bahçesi.....	99
3.4. Eski Mersin’de Gözde Bir Kulüp: Tüccar Kulübü.....	101
3.5. Eski Mersin’de Bir Kahve: Ak kahve.....	104
3.6. Eski Mersin’in Eğlence Mekânları.....	106
3.6.1. Ziya Paşa Gazinosu.....	106
3.6.2. Şih Mustafa’nın Sazı.....	109
3.6.3. Çukurova Bar.....	110
3.6.4.Çiçek Bahçesi.....	110
3.7. Eski Mersin’in Kültür Yuvası: Halkevi.....	112
3.7.1. Mersin Halkevi’nde Ulusal Bayramların Kutlanması.....	115
3.7.1.1. Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları.....	115
3.7.1.2. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Kutlamaları.....	117
3.7.1.3. 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı Kutlamaları.....	119
3.7.1.4. 30 Ağustos Zafer Bayramı Kutlamaları.....	120
3.7.2. Mersin Halkevi Tarafından Kutlanan Belirli Gün ve Haftalar.....	120
3.7.2.1. Ulusal Ekonomi ve “Yerli Mallar Yedi Günü” Kutlamaları.....	121
3.7.2.2. Dil Bayramı Kutlamaları.....	122
3.7.2.3. Halkevlerinin Kuruluş Yılı Dönümü Kutlamaları.....	124
3.7.2.4. Mersin’in Kurtuluş Günü Kutlamaları.....	125

3.7.2.5. Atatürk Günü Kutlamaları.....	127
3.7.2.6. 1 Mayıs Bahar Bayramı Kutlamaları.....	128
3.7.3. Mersin Halkevi'nin Diğer Sanatsal ve Sosyal Etkinlikleri.....	129
3.7.3.1. Mersin Halkevi Tarafından Sahnelenen Tiyatro Oyunları.....	129
3.7.3.2. Mersin Halkevi'nde Sinema Etkinlikleri.....	134
3.7.3.3. Mersin Halkevi'nde Verilen Konferanslar.....	137
3.7.3.4. Mersin Halkevi'nde Yapılan Şenlikler (Balo, Çay Partileri vb.).....	140
3.8. Eski Mersin'den Eski Tatlar: Bayramlar.....	141
3.9. Eski Mersin'den Sokak Manzaraları.....	142
3.9.1. Sokak Lambacıları.....	143
3.9.2. Seyyar Satıcılar.....	143
3.9.3. Kalaycılar.....	144
3.9.4. Gazcılar.....	145
3.9.5. Pamuk Atanlar-Yorgancılar.....	145
3.9.6. Dilenciler ve Falcılar.....	145
3.10. Eski Mersin'de Bir Pazar Yeri: Yoğurt Pazarı.....	146
3.11. Eski Mersin'de Mutfak Kültürü.....	149
SONUÇ.....	153
KAYNAKÇA.....	159
EKLER	